

Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἢ πολὺπτυχος ἐσθῆς ὑπεσκελίσθη ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ φουσστανίου, καὶ μανδύλια: Γαλλικαὶ ἀναπληροῦσι σήμερον τὰ ἐπωμίδια μανδύλια. Μόνον τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἢ τὸ μπουλέτσι μένει, τὸ ὁποῖον πιθανώτατα καὶ αὐτὸ θὰ ὑποχωρήτῃ ἐνώπιον τῆς ἀκατασχέτου εἰσβολῆς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πετάσου. Καὶ ὅμως τὸ μπουλέτσι περιβάλλον τὰ πρόσωπα τῶν ὡραίων γυναικῶν τῆς Ὑδρας, τῶν Σπετσῶν καὶ τοῦ Πόρου, ἀναδεικνύει αὐτὰ ὡραιότερα. Μέλανες καὶ ἀμυγδαλωτοὶ ὀφθαλμοί, βλεφαρίδες μακრაὶ καὶ μαῦραι, βλέμματα ἐμβατεύοντα καὶ εἰς αὐτοὺς τῆς καρδίας τοὺς μυχοὺς, χεῖλη ἀπαλὰ καὶ ἀφρόκομα, ὄψις διαυγῆς καὶ ὁροσερὰ, πάντα ταῦτα περιφρουρούμενα ὑπὸ μπουλέτσιου συντρίβουσι διὰ μιᾶς καὶ τὰ ἰσχυρότερα τῶν ὀχυρωμάτων δι' ὧν ἤθελέ τις περιχαρᾶσθαι τὸ στήθος του.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ

ΕΝ ΘΗΡΑ.

—ooo—

Ἐν τῇ νήσῳ Θήρα ἐγένοντο ἐσχάτως ἀρχαιολογικαὶ τινες ἀνακαλύψεις. Ἐπειδὴ δὲ περὶ αὐτῶν ὁμιλεῖ ἐν ἐκτάσει ἢ πρὸς τὴν ἐν Ῥώμῃ ἀρχαιολογικὴν ἀκαδημίαν ἐκθεσις τοῦ πολυμαθοῦς συνεργάτου ἡμῶν Κ. Ι. Δεκιγάλλα, παραθέτομεν αὐτὴν ἐνταῦθα.

α Πρὸς τὴν ἐν Ῥώμῃ

Ἀρχαιολογικῆν Ἀκαδημίαν.

η Ἀσμένως ἀγγέλλω πρὸς τὴν ἐντυμον ταύτην Ἀκαδημίαν τὴν κατὰ τὴν νῆσον ταύτην γενομένην γῆς τυχαίως ἀνακάλυψιν ἀξιολόγου τινὸς ἀρχαίου μνημείου. Τοῦτο εὗρέθη ἐν ἰδιωτικῷ τινι ἀγρῷ κειμένῳ κατὰ τὴν θέσιν Καμαρίου παρὰ τὴν αἰγιαλὸν καὶ τοὺς βορειοανατολικοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους Ἁγ. Στεφάνου ἢ Μετα Βουνού. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην, τὴν ὡς ἐκ τῆς ὑψιθέσεως τοῦ ἐδάφους καλυπτομένην νῦν, κατὰ πλείστον μέρος, ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης, φαίνονται ἔχνη πολλῶν ἀρχαίων ἐρειπίων, ἐφ' ὧν θεμελιώμενος, καὶ ἐτι μᾶλλον ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἐπιγραφῆς τῆς μέχρι τοῦδε σωζομένης ἐπὶ τῆς στήλης τῆς στήριξούσης τὸ ἱερὸν βῆμα τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν κειμένου ναοῦ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ἐσυμπέρανον, οὐκ ἄνευ λόγου νομίζω, ὅτι ἐνταῦθα ὑπῆρχε ποτὲ ἢ παρὰ τοῦ Πτολεμαίου καὶ τῆς ῥη-

θείσης ἐπιγραφῆς μνημονευομένη πόλις Οἶα (*). Ἡ δόξα μου αὕτη ἐπολεμήθη ὑπὸ τοῦ πολυμαθεστάτου καθηγητοῦ Ῥός, ὅστις ἐνόμιζε τὴν θέσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πόλεως ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ πλευροῦ τοῦ εἰρημένου ὄρους Μετα Βουνού, ὅπου κατ' ἐμὲ ὑπῆρχεν ἡ ὁμώνυμος τῆς νήσου πόλις Θήρα, καὶ ὅθεν, κατ' τὸν μνησθέντα Ῥός, μετακομίσθη εἰς Καμαρίον ἢ τὴν προαναφερομένην ἐπιγραφὴν φέρουσα στήλη. Ἡ φιλονεικία αὕτη ἔδωκεν ἐκατέρωθεν ἀφορμὴν διαύρων διατριβῶν καταχωρηθεισῶν εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις ἐκδομένους ἐφημερίδας, καὶ ἐν συνόψει εἰς τὴν παρ' ἐμοῦ ἐκδοθεῖσαν ἐν Ἐρμουπόλει τῷ 1850 ἔτι α Γενικὴν Στατιστικὴν τῆς νήσου Θήρας. η Νῦν λοιπὸν ἡ φιλονεικία αὕτη φρονῶ ὅτι λύεται ὀριστικῶς ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ τοῦ περὶ οὗ ἐνταῦθα ὁ λόγος μνημείου. Τοῦτο δὲ σύγκριται ἐξ εἰκοσι καὶ δύο μαρμαρίνων πλακῶν, ἐξ ὧν ἐξ μὲν κεῖνται ὀριζονταίως καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἐπιφανείαν ἢ τὸ ἄνω ἔδαφος τοῦ μνημείου, αἱ δ' ἕτεραι δέκα καὶ ἐξ διατεθειμέναι εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους σειράς, τὴν μίαν ἀηλονότι ἐπὶ τῆς ἄλλης, κεῖνται καθέτως χρησιμεύουσαι πρὸς ὑποστήριγμα τῶν πρώτων καὶ ἀποτελοῦσαι τὴν πρόσοψιν τοῦ μνημείου. Καὶ ἡ μὲν ἄνω σειρά ἐμπεριέχει δέκα πλάκας, ἡ δὲ κάτω ἐξ. Αἱ δὲ τῶν ὀριζονταίων πλακῶν ἐσχατιαὶ ἐξέχουσαι δακτύλους τινὰς τῆς ἐπιφανείας τῶν κάτω πλακῶν, σχηματίζουσιν ἐπὶ τῆς προσόψεως εἶδος τι σπιθαμιαίας κατὰ τὸ πλάτος κορωνίδος ἢ γαίστου ὁμοίον δὲ τούτου γαῖστον ἐπικοσμεῖ καὶ τὴν βᾶσιν τοῦ μνημείου, ἡ στήριζεται ἐπὶ μαρμαρίνου τινὸς βᾶθρου ἢ δύο μόνον βαθμίδας μέχρι τοῦδε ἐφάνησαν ὥστε τὸ ὅλον μνημεῖον ὁμοιάζει κάλλιστα ἱερὸν βῆμα καθολικῆς ἐκκλησίας, ἐπεριδόμενον ἐπὶ τοίχου, καὶ ἔχον 5 1/2 μὲν σπιθαμῶν ὕψος, 22 δὲ σχεδὸν μῆκος, καὶ 5 ὡς ἐγγιστα πλάτος. Τὸ μνημεῖον τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἐκαλύπτετο ἀναμριδῶως ὑπὸ τινος λιθοκτίστου τοῦ αὐτοῦ πλάτους θόλου, οὗ νῦν σώζονται μόνον τὰ ἐκατέρωθεν τοῦ μνημείου κείμενα πλευρὰ ἐκ καταργησμένων λίθων. Ἐπὶ τοῦ μνημείου τούτου καὶ ἰδίως ἀνωθεν τῆς τετάρτης

(*) Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἔχει οὕτω

ΤΟΝ ΡΗΤ(ΟΡΑ

Ω(Α)ΟΝΗΛΩΤΙΟΝ(Σ)ΛΤ(Υ)

ΡΟΝ ΩΔΟΥ ΠΛΩ(ΙΟΥ)ΔΕ(Ω)

ΝΙΔΟΥ ΑΣΙΑΡΧΟ(Υ) (Υ)ΙΟΝ

ΩΔΟΥ ΠΛΩΤΙΟΥ (Θ)ΕΟ(Δ)ΩΡΟ(Υ)

ΒΟΙΟΓΑΡΧΟΥ ΑΔΕΛ(ΦΟΝ)

ΟΙ ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΙΕΡ(ΟΥ)

ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΟΙΑΙ

ΗΛΛΑΙΣΤΡΑΣ ΤΟΝ ΕΚ

ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

πληκτός τῆς προσόψεως ἦτοι τῆς δευτέρας ἐπιγραφῆς, ἵσταται ἀγχλμά τι ἢ ἀνδρίας παριστῶν ἀνδρατυσιακὸν ἔχοντα μέγεθος. Τοῦ ἀγχλμάτος τούτου δὲ οὐκ φαίνεται πολλοῦ λόγου ἀξίον, ἐλλείπουσιν ἢ κεφαλῆ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ ἐμπροσθεν μέρος τῆς ἀριστερᾶς πύξης. Ἐπὶ δὲ τῶν μαρμάρων τῶν ἀποτελούντων τὴν ἄνω σειρὰν τῶν τῆς προσόψεως πληκτῶν, ἀναγινώσκονται αἱ ἐξῆς ἐπιγραφαί.

Ἐπὶ τῆς τρίτης πλακῆς.

ΤΟΝ ΚΛΕΙΤΟΣΘΕΝΗΝ ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ
(Τ.Ι.Φ;) ΚΛΕΙΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΥΙΟΝ ΤΟΝ ΠΡΥΤΑΝΗΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΑΡ
ΧΟΝ ΤΗΣ ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΩΣ
ΟΙ ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΟΙΑ
ΠΑΛΑΙΣΤΡΑΣ ΤΟΝ ΕΛΥΤΩΝ ΕΥ
ΕΡΓΕΤΗΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΑ ΑΝΕΣΤΗ
ΣΑΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ
ΚΟΙΝΤΟΥ ΤΟΥ ΟΡΘΑΓΟΡΟΥ.

Ἐπὶ τῆς τετάρτης.

Τ.Ι. (Φ;) Α. ΚΛΕΙΤΟΣΘΕΝΗΝ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ ΤΟΝ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝ
ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ ΕΝ ΠΑΣΙΝ
ΟΙ ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ
ΕΝΟΙΑ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑΣ ΤΕΙΜΗΣ
ΕΝΕΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΙΑΣ
ΑΝΕΣΤΗΣΑΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ
ΤΕΩΣ ΚΟΙΝΤΟΥ ΤΟΥ ΟΡΘΑΓΟ
ΡΟΥ.

Ἐπὶ τῆς ἐβδόμης.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΕΩΣ ΑΛΥ
ΠΟΥ ΤΟΥ ΜΗΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΤΟ Β. ΟΙ ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ
ΤΟΥ ΕΝΟΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΕΤΕΙΜΗΣΑΝ Τ. ΦΛΑΟΥΤΙΟΝ
ΤΙΤΟΥ ΥΙΟΝ ΚΥΡΕΙΝΑΝ
ΚΛΕΙΤΟΣΘΕΝΗΝ ΚΑΛΥΔΙΑ
ΝΟΝ ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΕΥΝΟΙΑΣ.

Ἐπὶ τῆς ὄγδοης.

ΩΛΟΝ ΠΑΩΤΙΟΝ ΘΕΟΔΩΤΟΝ
ΩΛΟΥ ΠΑΩΤΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΟΥ
ΑΣΙΑΡΧΟΥ ΥΙΟΝ ΤΟΝ ΕΥΕΡΓΕ
ΤΗΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝ ΟΙ ΜΕΤΕ
ΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΟΙΑ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑΣ

ΤΕΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΣ ΑΥ
ΤΟΝ ΕΥΝΟΙΑΣ ΑΝΕΣΤΗΣΑΝ. (*)

Ὅστε οὐδεμίαν πλέον ἀμφιβολίαν ὅτι τὰ κατὰ τὸ Καμάριον ἐρείπια εἰπὶ τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας Ὀικίας, καὶ πιθανῶς τῶ λόγῳ ἐν τῇ θέσει τοῦ μνημείου τούτου κεῖται ἡ μνημονευομένη παλαιστρα.

Ἄλλ' ἐκ τῆς ἐκφράσεως Ἐφεσίων πόλιος τῆς πρώτης ἐπιγραφῆς δὲν ἠδυναίμεθα τάχα νὰ υποθέσωμεν ὅτι ἐν τῇ νήσῳ Θήρα ὑπῆρχε τις πόλις ἐκ τῶν ἐπτὰ ὑ. ὃ τοῦ Ἡροδότου ἀνωνόμως μνημονευομένων καλουμένη Ἐφεσος, ἂν ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν δὲν ἐσυμπεραίνεται ὅτι ὁ ῥηθείς Κλειτοσθένης καί τοι Θηραῖος, ἢ ἐκ Θηραίων τοῦλάχιστον καταγόμενος, ἐπρυτάνευε τῆς ἐν Ἀσία Ἐφέσου; (**)

Ἐκ δὲ τῆς γραφῆς ΤΕΙΜΗΣ καὶ ΚΟΙΝΤΟΥ δι' ΕΙ καὶ ΟΙ (***) ὡς καὶ ἐξ ἄλλων τοιούτων διαφόρων ἐπιγραφῶν οὐχὶ κατὰ λάθος ὀρθογραφίας ἢ λόγῳ διαλέκτου, δὲν συμπεραίνεται ἄρα ἐλλόγως ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, τῆς μνημονευομένης τοῦλάχιστον ἐποχῆς, ὧν ἡ γλῶσσα πλησιάζει τὴν νεωτέραν, ἐπρότερον τὰς διφθόγγους καὶ τὰ φωνήεντα ὡς νῦν προσέρομεν ἡμεῖς αὐτά;

(*) Εἰς ἕλας τούτας ἡ δοτικὴ ΟΙΑ εὐρίσκεται ἀπὸ προσεγγιστικῆς.

(**) ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗΙ

Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ Ο ΘΗΡΑΙ
ΩΝ Τ. ΦΛ. ΚΛΕΙΤΟΣΘΕΝΗΝ ΙΟΥ
ΛΙΑΝΟΝ ΦΙΛΟΣΕΒΑΣΤΟΝ ΑΣΙ
ΑΡΧΗΝ ΝΑΩΝΤΩΝ ΕΝ ΕΦΕΣΩΙ
ΤΟΝ ΑΠΟ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΕΥΕΡ
ΓΕΤΗΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

(Βλ. Boëkh. N° 2,464).

(***) Ο ΔΗΜΟΣ ΕΤΕΙΜΗΣΕΝ

ΙΕΡΕΑ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ
ΔΙΑΓΕΝΟΥΣ
ΑΓΛΩΦΑΝΗΝ ΘΕΟΒΛΕΙΙΑΝ
ΝΕΩΤΕΡΟΝ
ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

Εἰς δὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν ἐκτὸς τοῦ ΚΟΙΤΟΥ γραμμένου διὰ τῆς ΟΙ ἀντὶ ΤΙ, ἀπαντῶμεν ὡς καὶ εἰς πολλάς ἄλλας καὶ ΑΝΤΟΝΕΙΝΟΝ διὰ τῆς ΕΙ ἀντὶ Ι.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΑΙΣΑΡΑ
ΜΑΡΚΟΝ ΑΥΡΗΛΙΟΝ ΑΝΤΟ
ΝΕΙΝΟΝ ΣΕΒΑΣΤΟΝ Η ΒΟΥ
ΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ Ο ΘΗΡΑΙ
ΩΝ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΝ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΠΟΙΗΣΑ
ΜΕΝΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΣΚΛΗΠΙΔΟΥ Β. ΚΑΙ
ΚΟΙΤΟΥ Β. ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝ
ΔΡΟΥ ΕΥΦΡΑΣΥΝΟΥ ΙΕΡΑ
ΣΑΜΕΝΟΥ ΠΟΛΥΝΟΥΧΟΥ Β.

(Boëkh, N° 2,455.)

Περὶ τὸ αὐτὸ μνημεῖον εὐρέθησαν συγχρόνως δύο προτομὴ ἀγάλματων ἐκ Παρίου μαρμάρου, ἀπεικονίζονται, ὡς ἐκ τῆς φυσιογνωμίας εἰκάζω, Ῥωμαίους ἀμφότεραι δὲ εἰσὶν ὀλοσχερεῖς ἀλλ' ἔχουσι τὰ πρόσωπα ὀλίγον ἐφθαρμένα ὡς ἐκ τῆς χημικῆς μάλλον ἐνεργείας τῆς ἐν ἡ ὑπάρχον τεθαμμέναι θηραϊκῆς γῆς. Μὲ ὅλην ὁμῶς τὴν φθορὰν ταύτην ἢ μία ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι εὐκατακρόνητος. Εὐρέθη ὡσαύτως καὶ μαρμαρινὸς τις κεφαλὴ γυναικείου ἀγάλματος, οὗ τὸ σῶμα κεῖται πιθανῶς εἰσέτι ὑπὸ τὴν γῆν, πλὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς οὐδὲν φαίνεται ἄξιον λόγου· ἀνεκαλύφθη πρὸς τούτοις καὶ ἕτερον μαρμαρινὸν ἀγαλμα παριστῶν σιμνοτάτου ἤθους γυναῖκα τὸ φυσικὸν ἔχουσαν μέγεθος. Πιθανῶς πάντα τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἴσταντο ἐπὶ τοῦ μνημείου, καὶ βεβαίως εἰσὶ τὰ ἀφομοιώματα τῶν ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς μνημονευομένων. Ἴσως δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μνημείου ὑπῆρχε καὶ ἀφομοίωμα ζώου τινός, καθότι ἐπὶ τῆς τελευταίας καὶ προτελευταίας τῶν ὀριζονταίων πλακῶν, φαίνονται ἐγκεχαρκαγμένα ἴχνη τινά, καὶ ἰδίως ποδὸς ἵππου. Τούτων δὲ πάντων ἂν ἐπιτύχῃ ἀκολούθως νὰ λάβω τὰ ἀντίγραφα θέλω εὐχαρίστως διαβιβάσαι πρὸς τὴν ἐντιμὴν ταύτην Ἀκαδημίαν. (*).

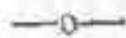
Ἐν τοσούτῳ ὑποβαίνομαι κλπ.

Ἐν Θήρῃ τὴν 19 Ἰουλίου 1856. Ε. Π.

I. ΔΕ-ΚΙΤΑΛΛΑΣ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΣΤΡΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ἀπὸ τοῦ 1832 μέχρι τοῦ 1855.

Τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἀθύπαρκτον, οὕτως εἰπεῖν, ἀνευ οὐδεμιᾶς συνδρομῆς, διατηρούμενον ἐν τοῖς στοιχείοις αὐτοῦ, ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ τοῦ Ἑλλήνος ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, μετὰ μακρὰν ἐν δοκιμασίαις ζωὴν (**)

(*) Θέλει ἑαυτὸς δηλοποιεῖται καὶ αὐτὰ διὰ τῆς Πανθώρας, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἑποικίας ἐπιμαίωσα ἐνταῦθα τὰς προαναφερομένης σχετικῆς ἐπιγραφῆς.

(**) Τὴν ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας μέχρι τῆς ἐκατονταετηρίδος ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, παχύτερον καλύπτει σκότος· νὰ παραδειχθῆ τις ὅτι ὡς πεμφθῆ διερρήγη καὶ κατὰ τὸ μέγα ναυάγιον τοῦ ἔθνους συνεκωλύθη καὶ τοῦτο πρὸ τῶν τεχνῶν τοῦ Βυζαντίου, εἶναι ἀπίθανον καὶ τολμῆρον· διότι ἐπὶ μακρὸν εἰτέτι χρόνον θάλασσα Ἑλληνικὴ ὑπῆρχον, καὶ ἡ παντελής τῆς Ἑλλάδος κατάκτησις ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν βραδύτερον συνεπληρώθη· διότι ἱκανὸν χρόνον ἡ ἔθνη ἐνόησε, καὶ τοι κερματισμένη, διετηρεῖτο καὶ μάλιστα ὑπὸ τὰ ζῆνα τυχεδωκτικῶν σκλ-

τίσαν καὶ ἀνδρωθῆν ἐπὶ τῶν Ἰσπανικῶν, Γαλλικῶν καὶ Ἰταλικῶν πολέμων, προήχθη ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι χρόνου εἰς τὴν ἰσχὺν ἐκαίνην, εἰς ἣν τὸ εὖρον ἢ πρώτη φωνὴ τῆς Ἑλλάδος, ἀναζητούσης τὰ δικαιώματά της. Ἐκτοτε λαμβάνει νέαν γενεσιν, ἢ ὑπερξίς του ἔκτοτε ταυτίζεται μὲ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἧς στρεβτοὶ ἀπειράριθμοι ἐπατίθεντο, τὰς δὲ θαλάσσας στόλοι γεγηρακότες διέσχίζον. Αὕτη εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ 1821. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς λοιπὸν ταύτης τὸ ναυτικὸν μας κέκληται νὰ ὑπερετήσῃ τὴν πατρίδα, τὸν κόσμον, τὴν ἱστορίαν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τὸ ναυτικὸν μας νέας σελίδας πλήρεις δόξης εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ἐκτέθησθε.

Ἡ ἔρευνα, ὅποιον τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς, ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας μέχρι τοῦ 1821 καὶ ἐντεύθεν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, εἶναι ἔργον ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ναυτικὴν ἱστορίαν ἀνήκον, περὶ οὗ μετὰ τοσαύτης ἐμβριθείας καὶ πολυμαθείας ἐνησχολήθη καὶ ἔγραψεν ὁ Θεατὴς τῆς Ανατολῆς (Le spectateur de l'Orient), καὶ εἰς ὃ συνεχῶς ἐπανῆλθεν ἢ τοσαύτας εὐεργεσίας εἰς τὸ Πανελλήνιον ἀπονεύμασα Πανθώρα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κατὰ μέρη τινὰ ἐπίδοσις καὶ πρόδοσις τῆς ναυτιλίας μας δὲν δύναται νὰ χωρισθῆ τῆς γενικῆς αὐτῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου ἐφ' ἧς ἔσχε ἐπιβροῆν τινα, οὐδὲ συμφέρει νὰ μένῃ ἄγνωστος εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον, ἐνομήσαμεν καθῆκον ἡμῶν νὰ ἀναπληρώσωμεν κατὰ

πύρα, ὑπὸ τὰ ἑποικία ὑποθέτω ὅτι κατετάσσεται φυσικῶς καὶ τὸ ναυτικόν. Οἱ λαοὶ τοῦλάχιστον τῆς Ἑλλάδος αἰετοὶ κατὰ τῶν βαρβάρων μετ' αὐτῶν συνμάχου, καὶ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ἐξαίρεσθ τις τοῦ ἔθνους τούτου αἰσθητικῶς τοῦ ναυτικοῦ, αἰσθητικῶς γενικοῦ χρησιμεύοντος καὶ ὡς δείγμα τῆς διατηρήσεως τῆς ἐθνικότητος τοῦ Ἑλλήνος, διὰ παντὸς μένου καὶ ἐν πικρῇ χρόνῳ διημερευομένου κατὰ τῆς ἀρπαγῆς, καὶ τὴν διαπραχτήρησιν του ἐν αἰματι χαράσσοντος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου. Ἄλλως τε ἐπὶ Σουλταμάν Σελίμ τοῦ Β', εἰς τὴν περιφανῆ ἐν Ναυπάκτῳ ναυμαχίαν τῆ 1571, Ἑλληνικὰ πλοῖα συνεκωλύθησαν τοῖς Ἐννεοῖς, οὐδὲ δύναμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἐπὶ Μωάμεθ τοῦ Β'. πλοῖα Ἑλληνικὰ δὲν ὑπερέτεσαν τὸν ἀγῶνα ὡς φορτῆγὰ κἂν, ὅποτε ἡ Ἑλλὴν τῆς στερεῆς ἐσφάλατο καὶ ἐσφάλα τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος του. Ὁ χερσαῖος Ἑλλὴν ἐστερήθη παρὰ τοῦ ἵππου, τοῦ βοός, τοῦ ἀρόστρου του; διατί ἄρα νὰ παραδειχθῶμεν ὅτι ἡ ναυτικὴ ἀπώλεια τὸ πλοῖόν του ἢ ἀπολέσας αὐτὸ δὲν τὸ ἀνέκτησεν ἴσως κατετίρον τοῦ πρώτου; Ἐντεῦθεν τακμαίρεται ὅτι τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν ὀλοσχερῶς δὲν ἐξέλειπον, ἢ δὲ κατὰ τὸν αἰῶνα ἐμπροκίς του εἶναι δίκαιον καὶ ὀρθὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς αἰρὰ τῆς ἀνευ διακοπῆς ὑπάρξεώς του, ὑπάρξεως σκληρῆς δύναται τις νὰ εἴπῃ, ἀνευ πρῶτος, μὲ πρῶτον τὸ ἑποικία ὄχλητο, οὐχὶ δὲ καὶ ἀνευ μέλλοντος. Τὸ μέλλον οὐδέποτε ἐγκατέλειπε τὸν Ἑλλήνα, ἢ ἐλπίς αὐτῆς διετήρη καὶ ἀνεξωπύρει τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ του πνιγόμενα αἰσθητικῶς, τὴν δὲ ἰσχυρὰν πεποιθήσιν τοῦ Ἑλλήνος μαρτυροῦνται τὰ ἄρα τῆς Ἑλλάδος, ἡ πίστις καὶ οἱ μάρτυρές της. Τὴν ἀρχὴν ταύτην νομίζω φυσικώτερον καὶ δικαιοτέρον νὰ παραδειχθῶμεν παρὰ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν τρεῖς καὶ ἔμισον αἰῶνας δὲν ὑπῆρχεν ὀλοσχερῶς, καὶ ὅτι αἱ ὀλίγα ἄλλοις ὡς ἐκ θύματος ἄμα ἐκράχθησαν τῶν Γαλλικῶν, Ἰσπανικῶν καὶ Ἰταλικῶν πολέμων εἰς τέσσα μεταποικηθέντα πλοῖα, καὶ ταῦτα νὰ ὄσιν ἔτομα καὶ πρὸς τοιαύτους πλοῖα παρεσκευασμένα.